

Iva Příhodová. Poruchy spánku u dětí a dospívajících

Maxdorf: Praha 2013. 152 stran. ISBN 978-80-7345-332-9.

S potěšením jsem si přečetl knihu doc. Ivy Příhodové *Poruchy spánku u dětí a dospívajících*, která vyšla v nakladatelství Maxdorf na konci roku 2013. Je to jediná monografie o poruchách spánku zaměřená cíleně na dětský a dorostenecký věk v našem písemnictví. Autorka v textu využila svoji dlouholetou zkušenost v oboru a také svoji pedagogickou erudici a velmi přehledně popsala choroby a způsoby jejich léčení (a to nejen farmakologické, přestože knížka vyšla v edici Farmakoterapie pro praxi).

Téma je zpracováno přiměřeně pro nespécializovaného lékaře s upozorněními pro pediatrickou praxi. Několik kapitol nebo úseků zaslouží zvláštní pozornost. Velmi přínosná je kapitola o nespavosti a zejména její část věnující se nejmenším dětem. Autorka upozorňuje, že se často jedná o režimovou chybu zaviněnou rodiči, kteří pak nespavostí dítěte trpí spolu s pacientem, svým dítětem. Důležitá je též kapitola o poruchách dýchání ve spánku u dětí, protože nemocných s těmito potížemi, zejména obstrukční apnoe, je i v dětském věku značné množství a zasluhují adekvátní léčení. Lékaři jiných specializací se budou stále častěji setkávat s nemocnými, kteří jsou pro poruchy dýchání ve spánku léčeni různou formou přetlaku v dýchacích cestách,

nebo s použitím neinvazivní ventilace. Mladistvých se týká u nás stále „poddagnostikovaná“ skupina cirkadiánních poruch, zejména syndromu zpožděné fáze spánku. Parasomnie, hlavně parasomnie z nedokonalého probuzení z fáze spánku NREM (probuzení se zmateností, somnambulismus a noční děs), jsou v dětství časté a v knize je k těmto chorobám možné najít vše důležité. Musím zvláště upozornit na kapitoly pojednávající o poruchách spánku při jiných onemocněních, včetně psychiatrických a včetně poruchy pozornosti s hyperaktivitou a včetně autismu.

Poruchy spánku u dětí a dospívajících od Ivy Příhodové je velmi instruktivní příručka, která přehledně pojednává o celé problematice poruch spánku této věkové kategorie. Doporučuji ji všem lékařům, kteří se pacientům dětského věku věnují.

prof. MUDr. Karel Šonka, DrSc.

✉ karel.sonka@gmail.com

Neurologická klinika 1. LF UK a VFN

www.vfn.cz

Doporučeno do redakce: 18. 3. 2014

Jaromír Astl. Chirurgická léčba nemocí štítné žlázy

Maxdorf: Praha 2013. 252 stran. ISBN 978-80-7345-358-9.

Do rukou se nám dostává 2. rozšířené vydání knihy prof. MUDr. J. Astla, CSc., *Chirurgická léčba nemocí štítné žlázy*. První vydání knihy z roku 2007 si našlo velké množství čtenářů z řad studujících a zejména pak specialistů zabývajících se léčbou onemocnění štítné žlázy. Autor čerpá z mnohaletých zkušeností a věnuje pozornost jak chirurgickým, tak interním oborům. V předmluvě je vysloveno poděkování celé řadě uznávaných endokrinologů, se kterými během své profesní éry dosud prof. Astl spolupracoval a kteří mu pomohli v pochopení celé problematiky.

Při péči o nemocné s onemocněními štítné žlázy je spolupráce endokrinologa s operáteřem zcela nezbytná. Dobře fungující tým je zárukou pro správnou indikaci i timing chirurgické léčby.

V knize je velmi systematicky zpracována problematika tyreopatií. Úvodní kapitoly obsahují anatomické a fyziologické poznámky. Text je aktuální, zejména

problematika genetiky poskytuje zcela recentní informace. Anatomie štítné žlázy je zpracována podrobně a s důrazem na osobní zkušenosti operátera.

V patofyziologické části se věnuje autor asi nejvíce tyreoidální onkologii. Problematika je prezentována opět velmi systematicky a poskytuje zcela praktické návody k diagnostice, léčbě a dispenzarizaci nemocných. Řada schémat zvyšuje přehlednost celého textu.

V kapitolách, které se věnují zobrazovacím metodám, dominuje text týkající se sonografie. Využití této metody v diagnostice tyreopatií je stále vyšší se zvyšující se kvalitou přístrojového vybavení i s využíváním ultrasonografie peroperačně.

Systematický popis chirurgických postupů v tyreologii je velmi podrobný a jistě bude sloužit všem operáteřům ať již z oboru otorhinolaryngologie, či chirurgie. Prezentované postupy jsou odrazem bohatých zkušeností autora a ukázkou příkladné spolupráce chirurga

s endokrinology, radiology, onkology, patology a v ne-
poslední řadě i se specialisty v oboru nukleární medi-
cíny. Prezentován je soubor pacientů z let 1991–2010.

Popsána je i miniinvasivní chirurgická léčba tyreopa-
tií MIT (minimálně invazivní chirurgie) a MIVAT (mini-
málně invazivní videoasistovaná léčba).

Jsem si jist, že i druhé rozšířené vydání knihy je vyni-
kajícím studijním materiálem i cennou příručkou pro již
zkušené operátory v oboru tyreoidální chirurgie.

MUDr. Karel Starý

✉ kstary@fbnrno.cz

Endokrinologická ambulance Interní gastroenterologické
kliniky LF MU a FN Brno, pracoviště Bohunice

www.fbnrno.cz

Doručeno do redakce: 2. 4. 2014

Jiří Hoch, Jan Leffler et al. Textbook of Surgery. Current Surgical Diagnosis and Treatment.

Maxdorf: Praha 2013. 3. rozšířené a přepracované vydání. 592 stran. ISBN 978-80-7345-375-6.

Odborná kniha je anglickým překladem 3. vydání Spe-
ciální chirurgie, která vyšla v roce 2011.

Hlavní autoři knihy jsou prof. MUDr. Jiří Hoch, CSc.,
a doc. MUDr. Jan Leffler, CSc. Oba pracují na Chirur-
gické klinice 2. LF UK a FN Motol Praha. První jako její
přednosta, druhý jako jeho zástupce pro pregradu-
ální a postgraduální výuku chirurgie. Jak odborná, tak
i výuková a publikační aktivita obou hlavních autorů
je v celé chirurgické obci velmi dobře známa a je záru-
kou vysoké odborné kvality knihy. Celý autorský kolek-
tiv tvoří dalších 21 odborníků převážně také z 2. LF UK
a FN Motol Praha.

První vydání knihy Speciální chirurgie z roku 2001 se
stalo oblíbenou studijní pomůckou pro mediky. I její
druhé aktualizované vydání z roku 2003 bylo rychle vy-
prodáno a používáno jak k pregraduálnímu, tak i post-
graduálnímu studiu chirurgie v celé ČR. Třetí vydání
knihy je kompletně přepracovanou verzí s novou podo-
bou a novými kapitolami, takže vyhovuje současným
nejnovějším požadavkům na výuku chirurgie. Díky vel-
kému zájmu o publikaci připravil autorský kolektiv pod
vedením prof. Hocha její anglické vydání.

Knihy má 592 stran a je členěna přehledně do 36 ka-
pitol doplněných na závěr o 2 přílohy (zobrazovací
metody v chirurgii a obrazovou přílohu). Má přehled
zkratk, seznam ilustrací a podrobný rejstřík. V galerii
autorů je krátká odborná charakteristika tvůrců učeb-
nice. Knihu doplňují přehledné obrázky a schémata lo-
gicky objasňující příslušný text. V příloze jsou jak nálezy

ze zobrazovacích metod v chirurgii, tak i klinické snímky
nemocných s patologickými nálezy chirurgických one-
mocnění a peroperační snímky.

Hlavní cílovou skupinou, pro kterou je kniha určena,
jsou zahraniční studenti lékařských fakult ČR. Nepo-
chybně se však stane důležitou pomůckou pro studium
a praxi i pro české mediky a mladé lékaře s ambicí pra-
covat v zahraničí.

Jedním z hlavních úskalí při přípravě odborné vys-
okoškolské učebnice je potřeba přehlednosti a struč-
nosti s uvedením všech potřebných informací při vyu-
žití současného informačního nadbytku a vynecháním
odborného „balastu“. Učebnice Textbook of Surgery
má přehlednou stručnost s logickým popisem všech
základních chirurgických onemocnění při vynechání
nežádoucích podrobností i kontroverzních pohledů.
Navíc všichni čtenáři budou obohaceni o cizojazyčnou
terminologii.

Domnívám se, že pokud si studenti lékařských fakult
i erudovaní lékaři odnesou do praktického života infor-
mace v knize obsažené, nemusíme se v roli nemocných
s chirurgickým onemocněním obávat o svoji léčbu.

doc. MUDr. Jiří Vokurka, CSc., FICS

✉ drvokurka@gmail.com

Chirurgické pracoviště SurGal Clinic, s.r.o.

www.surgalclic.cz

Doručeno do redakce: 1. 3. 2014